

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

**Факультет педагогічної освіти
Кафедра освітології та психолого-педагогічних наук
Кафедра початкової освіти**

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

на засіданні Вченої ради

Факультету педагогічної освіти

Протокол №3

від «20» березня 2025 р.

Голова Вченої ради

 Ольга КОТЕНКО

**Програма
атестаційного екзамєну
«Атестаційний іспит (ОДФП. 01-09)»**

Галузь знань:	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність:	013 Початкова освіта
Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський)
Освітня програма	013.00.01 Початкова освіта (скорочена програма підготовки)

РОЗГЛЯНУТО І УХВАЛЕНО

на засіданні кафедри освітології та

психолого-педагогічних наук

Протокол №3 від 04.03.2025 р.

Завідувач кафедри

 Людмила ХОРУЖА

на засіданні кафедри початкової освіти

Протокол №3 від 05.03.2025 р.

Завідувач кафедри

 Геннадій БОНДАРЕНКО

Київ – 2025

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма атестаційного іспиту (ОДФП.01-09) містить мету, завдання, перелік критеріїв оцінювання тестових завдань та компетентнісно орієнтованого завдання, програмовий зміст дисциплін «Дидактика початкової школи», «Інклюзивна освіта», «Рідномовна освіта з методикою навчання», «Іншомовна освіта з методикою навчання», «Математична і природнична освіта з методикою навчання», «Інформатична та технологічна освіта з методикою навчання», «Методика навчання освітньої галузі «Соціальна і здоров'язбережувальна освіта», «Методика навчання освітньої галузі «Громадянська та історична освіта», «Методика навчання освітньої галузі «Мистецька освіта», список рекомендованих джерел.

Мета атестаційного іспиту (ОДФП.01-09) – перевірка сформованості загальних та спеціальних (фахових) компетентностей; рівня відповідності досягнутих результатів навчання вимогам Освітньо-професійної програми 013.00.01 Початкова освіта; здатності та готовності випускників до реалізації Концепції «Нова українська школа», Державного стандарту початкової освіти, найбільш результативних та ефективних сучасних методів, технологій освітньої діяльності в початковій школі.

Завдання атестаційного іспиту (ОДФП.01-09) полягають у виявленні сформованості у майбутніх учителів початкових класів загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, зокрема:

ЗК 5.Здатності виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
СК-1. Здатності спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово.
СК-3. Здатності до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.
СК-6. Здатності до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.
СК-7. Здатності до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.
СК-9. Здатності до різних видів оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти на засадах компетентнісного підходу.

Програмними результатами атестаційного іспиту (ОДФП.01-09) є перевірка сформованості у майбутніх учителів початкових класів таких умінь і навичок:

ПР-02. Управляти складною професійною діяльністю та проектами в умовах початкової школи, виробляти та ухвалювати рішення в непередбачуваних робочих та навчальних контекстах.

ПР-06. Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.

ПР-09. Планувати та організовувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.

ПР-12. Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.

ПР-13. Організовувати освітній простір з дотриманням принципів універсального дизайну, безпечно, проєктувати навчальні осередки у класі спільно з молодшими школярами з урахуванням їхніх вікових особливостей, інтересів і потреб, забезпечувати дотримання вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, створювати психологічно комфортні умови освітнього процесу.

Атестаційний іспит (ОДФП.01-09) включає комп'ютерне тестування та письмову розгорнуту відповідь на компетентісно орієнтоване завдання з фахових методик, що оцінюються разом за 100 бальною шкалою.

Комп'ютерне тестування включає індивідуальний тест, що містить 60 тестових завдань середнього рівня складності, які оцінюються в 1 бал за правильну відповідь (загальна кількість балів, які можна максимально отримати за правильне виконання завдань цього блоку – 60). Тестові завдання складаються з таких видів: тести з єдиною правильною вибірковою відповіддю (у вигляді слова, фрази тощо); тести з декількома правильними відповідями; тести, що складаються з питань, що мають дві відповіді, одна, з яких істина, а інша – хибна; тести на визначення відповідності.

Перед початком тестування студентам дається коротка інструкція щодо виконання тестових завдань та компетентісно орієнтованого завдання. Для проходження тесту студенту необхідно під своїм логіном та паролем зайти на свою сторінку в системі електронного навчання й розпочати тестування. Після закінчення

роботи над тестовими завданнями відповіді необхідно надіслати у систему та натиснути кнопку «завершити тест».

Письмова розгорнута відповідь на компетентнісно орієнтоване завдання високого рівня складності оцінюється від 1 до 40 балів (загальна кількість балів, які можна максимально отримати за правильне виконання завдання – 40 балів). Розгорнута відповідь прописується і надсилається в систему електронного навчання.

Шкала і критерії оцінювання тестових завдань

Підсумкова кількість балів (max – 60)	Критерії оцінювання
50-60	відмінний рівень знань у межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
42 - 49	високий рівень знань у межах обов'язкового матеріалу без грубих помилок
35 - 41	достатній рівень знань з незначною кількістю помилок
29 - 34	посередній рівень знань із значною кількістю недоліків
21 - 28	мінімально можливий допустимий рівень знань
0 - 20	низький рівень знань

Критерії оцінювання компетентнісно орієнтованого завдання

Критерії	Характеристика критеріїв	Показники оцінки (бал)
1. Змістове наповнення та повнота відповіді) Макс. оцінка - 10 балів	Актуальність – відповідність Державному стандарту початкової освіти і вимогам	1
	Повнота – охоплення всіх ключових аспектів завдання	1
	Глибина аналізу – аргументованість висновків, здатність аналізувати матеріал	1
	Науковість – використання коректної термінології та наукових підходів	1
	Логіка побудови відповіді – чітке формулювання основних ідей, логічне обґрунтування відповіді та послідовність викладених аргументів	1
	Аналіз проблеми – здатність оцінювати сильні та слабкі сторони проблеми	1
	Аргументація та обґрунтованість – наявність переконливих аргументів, які підтверджують відповіді, аналіз і пояснення, що підтримують основні тези	1
	Комплексність – здатність пов'язувати матеріал з різними аспектами педагогіки	1
	Самостійність мислення – ступінь оригінальності та унікальності розв'язання завдання	1

	Коректність висновків – відповідність висновків поставленим завданням	1
2. Предметно-методична компетентність (використання педагогічних методів і технологій) Макс. оцінка - 10 балів	Знання педагогічних методів – здатність правильно обирати і використовувати різноманітні педагогічні методи в залежності від навчальної ситуації та мети уроку.	1
	Адаптація методів до контексту – вміння адаптувати педагогічні методи та технології до рівня та особливостей учнів (вік, рівень підготовки, індивідуальні потреби).	1
	Використання інтерактивних технологій – застосування інтерактивних методів навчання, які активізують пізнавальну діяльність учнів (дискусії, проєкти, групова робота тощо)	1
	Застосування цифрових ресурсів (за необхідності) для покращення процесу навчання (електронні платформи, мультимедійні засоби, освітні додатки)	1
	Структурованість та логіка фрагменту уроку – здатність організувати навчальний процес, чітко розподіляючи час між етапами уроку, забезпечуючи логічну послідовність матеріалу	1
	Диференційований підхід – використання різноманітних методів та технологій для роботи з учнями різного рівня підготовки та з різними інтересами	1
	Використання формувального оцінювання – застосування різних форм зворотного зв'язку, тестів, опитувань і оцінок для моніторингу прогресу учнів у процесі навчання.	1
	Дидактичне забезпечення – наявність ефективних засобів навчання	1
	Мотивація учнів до навчання – здатність створювати мотивуюче середовище, яке сприяє зацікавленості учнів до навчального процесу та підтримує їхню активність	1
	Рефлексія та коригування методів – вміння аналізувати ефективність застосованих педагогічних методів і коригувати їх у разі необхідності для досягнення кращих результатів навчання	1
3. Творчий підхід (креативність та інноваційність) Макс. оцінка - 10 балів	Оригінальність ідей – здатність представити нові, нестандартні та оригінальні ідеї або рішення, які відрізняються від традиційних.	1
	Інноваційність підходу – використання новітніх методів, інструментів або технологій для вирішення завдання.	1
	Гнучкість мислення – здатність адаптувати та змінювати підходи в залежності від обставин, знаходити нові шляхи вирішення.	1
	Синтез знань – вміння поєднувати різні аспекти чи галузі знань для створення нових концепцій або рішень.	1
	Неординарний підхід до виконання завдання – використання цікавих форматів роботи (кейси, рольові ігри тощо).	1
	Креативність у розв'язанні проблем – здатність запропонувати незвичні або ефективні рішення для	1

	складних або нетипових проблем.	
	Інтеграція інноваційних технологій – застосування нових технологій (цифрових, інформаційних, інтерактивних тощо) для покращення процесу виконання завдання.	1
	Естетичний підхід – увага до візуального та естетичного оформлення роботи, привабливість і зрозумілість подачі матеріалу.	1
	Залучення творчих елементів – використання нестандартних методів та творчих засобів.	1
	Залучення цільової аудиторії – здатність створити інтерактивні елементи, які залучають учнів до процесу навчання, стимулюючи їх активну участь, цікавість до завдання, самостійність.	1
4. Комунікативна грамотність (оформлення та представлення результатів) Макс. оцінка - 10 балів	Чіткість і структурованість відповіді – логічне подання інформації, чітке розділення на абзаци та послідовність викладу.	1
	Точність використання термінології – правильне використання спеціалізованих термінів, точне і коректне їх пояснення, коли це необхідно.	1
	Використання науково-методичних джерел – опора на авторитетні науково-методичні матеріали.	1
	Мовна грамотність – правильність лексики, відсутність лексичних помилок.	1
	Орфографічна та пунктуаційна правильність – відсутність граматичних помилок.	1
	Зрозумілість і доступність викладу – ясність і доступність для сприйняття, уникання надмірно заплутаних конструкцій.	1
	Стилістична відповідність – правильний вибір стилю написання відповідно до вимог екзамену.	1
	Уникання тавтології – відсутність надмірного повторення однакових слів і конструкцій, варіативність у виразах.	1
	Конкретність і точність у відповідях – чітке формулювання думок без зайвих узагальнень або розмитих пояснень.	1
	Оформлення згідно з вимогами – дотримання вказаного формату екзаменаційної роботи (включаючи розмір шрифту, відступи, використання заголовків тощо).	1

Загальна оцінка виставляється на підставі арифметичної суми за 100 бальною шкалою за набрані бали комп'ютерного тестування (загальна кількість балів, які можна максимально отримати за правильне виконання завдань цього блоку – 60) та письмової розгорнутої відповіді на компетентнісно орієнтоване завдання (загальна кількість балів, які можна максимально отримати за правильне виконання завдання – 40 балів).

Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – високий рівень знань (умінь) / виконання, з можливими незначними недоліками (помилками)
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) / виконання, без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) / змістовна робота, з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) / виконання, зі значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімальний можливий допустимий рівень знань (умінь) / виконання для подальшого навчання або професійної діяльності
F	35-59 балів	Незадовільно – низький рівень знань, недостатній для подальшого навчання або професійної діяльності

ЗМІСТОВА ЧАСТИНА ПРОГРАМИ

ДИДАКТИКА ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Методологічні засади дидактики початкової школи. Сучасні наукові дослідження з дидактики початкової школи

Завдання дидактики на сучасному етапі розвитку освіти. Методологія дидактики як вчення про принципи побудови, форми і способи наукового пізнання дидактичного процесу. Внутрішні суперечності як рушійна сила процесу пізнання. Складові методології дидактики. Основні методологічні підходи до побудови навчального процесу, які забезпечують його спрямованість на формування навчально-пізнавальної діяльності суб'єктів учіння: системний, синергетичний, діяльнісний, праксеологічний, гуманістичний, культурологічний, аксіологічний, суб'єктний, акмеологічний, компетентнісний та ін. Дослідження сучасних науковців з проблем дидактики початкової школи.

Нормативно-правове забезпечення початкової освіти в Україні. Зміст початкової освіти (НУШ)

Нормативні документи, в яких відображається зміст освіти. Методологічна основа теорії змісту освіти. Основні компоненти змісту освіти. Основні принципи реформування змісту освіти та суть їх реалізації. Зміст початкової освіти (НУШ). Ключові та предметні компетентності. Державний стандарт початкової освіти, особливості його реалізації Базовий навчальний план. Типовий навчальний план. Робочий навчальний план

закладу освіти Навчальна програма предмета або курсу. Модельна навчальна програма.

Сутність, функції і структура процесу навчання у початковій школі

Сутність процесу навчання в початковій школі. Дидактична сутність навчання. Необхідність врахування особливостей розвитку сучасних молодших школярів у навчальному процесі. Функції процесу навчання. Структура процесу навчання у початковій школі. Макроструктура процесу навчання. Етапи навчального процесу. Основні ланки процесу засвоєння знань учнями.

Процес навчання як система. Єдність навчання й виховання учнів початкової школи

Процес навчання як система. Початкова освіта як система. Особливості психічних і пізнавальних процесів дитини молодшого шкільного віку. Єдність навчання й виховання учнів початкової школи як підґрунтя всебічного розвитку особистості дитини. Розвивальне навчання. Проблема диференціації навчання. Мотивація учіння молодших школярів. Емоційність процесу навчання в початковій школі/

Види навчання в НУШ

Особистісно-орієнтоване навчання у Новій українській школі. Здійснення диференційованого навчання вчителем початкової школи. Проблемний вид навчання. Проблемна ситуація, основні способи їх створення. Проектне навчання. Робота над проектом як практика особистісно орієнтованого навчання в процесі діяльності учня на основі його вільного вибору, з урахуванням його інтересів.

Структура і функції методів навчання. Вибір та конструювання методів навчання вчителем початкових класів

Метод навчання як багатомірне явище. Зв'язок методу навчання з іншими дидактичними категоріями. Основні функції методів навчання. Структура методу навчання. Прийом навчання. Характеристика груп методів навчання: за джерелами знань; за рівнями самостійності учнів; за логікою руху змісту. Методи усного викладу навчального матеріалу у початковій школі. Особливості використання наочності у початковій школі. Практичні методи навчання у початкових класах. Дидактичні ігри у навчальному процесі початкової школи. Інтерактивні методи у початковій школі. Самостійна робота учнів як метод навчання. Формування в молодших школярів досвіду пошукової діяльності. Критерії вибору і поєднання методів навчання.

Особливості та форми організації освітнього процесу у початковій школі

Особливості організації освітнього процесу у початковій школі. Мета першого циклу навчання. Мета другого циклу навчання. Форми організації освітнього процесу в сучасній початковій школі. Інтегровані уроки в початковій школі, їх класифікація. Форми організації навчально-пізнавальної діяльності учнів в НУШ.

Сучасні технології навчання у початковій школі

Навчальні технології. Особистісно-орієнтована технологія навчання. Технологія групової навчальної діяльності школярів. Технологія розвивального навчання. Технологія формування творчої особистості. Технологія навчання як дослідження. Поняття про технології інтерактивного навчання. Роль і місце методів інтерактивного навчання у початкових класах. Інтеграція освітнього процесу як сучасна освітня технологія

Компетентність як показник якості освіти Нової української школи

Уміння вчитися як ключова компетентність. Сутність і структура уміння вчитися. Вікова та індивідуальна характеристика молодших школярів як суб'єктів учіння. Розвиток в учнів процесів сприймання. Мотивація учіння молодших школярів. Формування структурних компонентів уміння вчитися.

Оцінювання в НУШ

Ретроспективний аналіз проблеми контролю й оцінювання успішності учнів. Концептуальне й нормативне забезпечення контрольно-оцінювальної діяльності вчителів в умовах державного суверенітету України. Основні поняття контролю й оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи. Нові форми контролю й оцінювання навчальних досягнень учнів: тестові завдання та освітні портфоліо. Формувальне оцінювання як інтерактивне оцінювання прогресу учнів у Новій українській школі. Дидактичні вимоги до організації контрольно-оцінювальної діяльності вчителя.

Критерії ефективності процесу навчання у початковій школі

Сутність поняття «ефективність навчання». Реалізація принципу оптимізації навчання. Компетентнісний підхід як засіб реалізації особистісно зорієнтованого навчання в сучасній початковій школі. Шляхи підвищення ефективності навчання в сучасній початковій школі. Критерії ефективності процесу навчання у початковій школі.

Підготовка вчителя до уроку. Дидактичний аналіз уроку

Підготовка вчителя до уроку (відповідно НУШ). Сутність аналізу уроку як доцільно продуманої системи. Різні підходи в дидактиці до проблеми аналізу уроку. Основні вимоги до аналізу уроку. Поетапний аналіз уроку. Мета уроку як об'єкт аналізу. Наявність цільових завдань. Оцінювання якості

знань. Сутність цілісного підходу до аналізу методів навчання. Алгоритм оцінки методів навчання. Схема дидактичного аналізу. Сутність матричного підходу до аналізу уроку як системи. Загальний алгоритм аналізу уроку як системи.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Бондар В.І. *Дидактика* : Підручник. К.: Либідь, 2005. 264 с.
2. Державний стандарт початкової освіти, 2018 / <http://nus.org.ua/news/uryad-opublikuvav-novyj-derzhstandart-pochatkovoyi-osvity-dokument/>
3. Концепція Нова українська школа. Режим доступу : <https://osvita.ua/doc/files/news/520/52062/new-school.pdf> .
4. Малафійк, І. В. *Дидактика новітньої школи* : навч. посіб. Київ : Слово, 2015. 632 с.
5. Кодлюк Я.П. *Дидактика початкової школи*: практичний курс: навчально-методичний посібник. Тернопіль : Астон, 2013. 160 с.
6. Савченко, О. Я. *Дидактика початкової освіти* : підруч. для студентів вищ. навч. закл. Київ : Грамота, 2012. 504 с.

Додаткова:

1. Локшина О. І. *Зміст шкільної освіти у країнах Європейського Союзу*. К.: Богданова А. М., 2010. С. 167–181.
2. Про затвердження професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» від 29 серпня 2024 р. №1225. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vchytel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity>
3. Хрестоматія з української педагогіки: навчально-методичний посібник / Упоряд. О. С. Березюк, О. М. Власенко; За заг. ред. О.С.Березюк, О.М. Власенко. Житомир: Вид-во «Полісся», 2016. 320 с.
4. Чайка В.М. *Основи дидактики*: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2011. 240 с.
5. Ярошинська О.О. *Дидактика* : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. І доп. Умань : ПП Жовтий О.О., 2012. 344 с.

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА

Інклюзивна освіта: сутність, завдання та принципи

Сутність і зміст поняття «інклюзивна освіта». Поняття «особливі освітні потреби». Особи з особливими освітніми потребами як суб'єкт інклюзивної освіти. Завдання та принципи інклюзивної освіти. Переваги інклюзивної освіти. Категорії осіб з особливими освітніми потребами відповідно до класифікації ЮНЕСКО. Дослідження у сфері інклюзивної освіти.

Зміст забезпечення інклюзивної освіти у міжнародних документах та законодавстві

Міжнародні документи ООН у сфері інклюзивної освіти: Загальна Декларація прав людини (1948), Концепція про боротьбу з дискримінацією в галузі освіти (1960), Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права (1966), Концепція про права дитини (1989), Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю (2006). Декларації міжнародних Форумів у сфері освіти: Всесвітня декларація про освіту для всіх (1990), Саламанкська декларація про принципи, політику та практичну діяльність у галузі освіти осіб з особливими освітніми потребами (1994). Дакарські рамки дій. Освіта для всіх: Інчхонська декларація. Освіта – 2030: забезпечення загальної інклюзивної і справедливої якісної освіти та навчання протягом усього життя (2015).

Національне законодавство у сфері інклюзивної освіти

Законодавство України щодо забезпечення права дітей з особливими освітніми потребами на інклюзивну освіту. Укази Президента України у сфері інклюзивної освіти. Основні положення Постанов Кабінету Міністрів України, що регламентують надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами. Накази Міністерства освіти і науки України щодо організації інклюзивного навчання.

Зарубіжний досвід інклюзивної освіти

Впровадження інклюзивної освіти в США: передумови, нормативно-правове забезпечення, мережа закладів. Досвід впровадження інклюзивної освіти в Італії, Австрії, Бельгії, Нідерландах, Швеції, Німеччини, Норвегії, Фінляндії.

Управління інклюзивною освітою

Рівні управління інклюзивною освітою (вищий, центральний, обласний, місцевий). Повноваження органів державної влади та органів місцевого самоврядування у сфері інклюзивної освіти. Роль громадських організацій та батьківських об'єднань у розвитку інклюзивної освіти.

Характеристика мережі закладів освіти для дітей з особливими освітніми потребами

Комбінована система надання освітніх послуг дітям з особливими освітніми потребами: заклади ЗСО з інклюзивним навчанням, заклади СО, навчально-реабілітаційні центри. Функції та завдання інклюзивно-ресурсних центрів.

Особливості психофізичного розвитку дітей з ООП

Основні етапи розвитку дитини. Зовнішні (екзогенні) та внутрішні (ендогенні) чинники відхилення у здоров'ї. Зміни та модифікації у вікових

періодах розвитку: еволюційні, революційні, ситуаційні. Класифікація психофізичних порушень розвитку. Категорії з ООП та їх характеристика

Індивідуальний підхід та етапи соціалізації дітей з ООП

Сутність поняття «соціалізація дитини з ООП». Основні принципи соціалізації дитини з ООП. Проектування етапів соціалізації дитини з ООП. Роль сім'ї у соціалізації дитини з ООП. Психолого-педагогічні та соціально-економічні умови соціалізації дитини з ООП у закладах освіти

Дизайн інклюзивного освітнього середовища

Дизайн у сфері освіти. Принципи дизайну та особливості його застосування в інклюзивному освітньому середовищі. Облаштування просторово-фізичного інклюзивного освітнього середовища для дітей з ООП. Медіатека та ресурсна кімната.

Психолого-педагогічний супровід дитини з особливими освітніми потребами

Основні завдання та функції психолого-педагогічного супроводу. Організація командної роботи психолого-педагогічного супроводу. Асистент вихователя (вчителя) як учасник освітнього процесу. Взаємодія усіх учасників психолого-педагогічного супроводу в освітньому процесі

Індивідуальна програма розвитку дитини з особливими освітніми потребами

Індивідуальна програма розвитку дитини з ООП. Етапи виконання індивідуальної програми розвитку. Індивідуальний навчальний план та індивідуальна навчальна програма.

Навчання в інклюзивному освітньому середовищі

Диференційований та індивідуальний підходи у навчанні дітей з ООП. Сутність традиційного інтенсивного навчання в інклюзивному освітньому середовищі. Стратегії когнітивного навчання в інклюзивному освітньому середовищі.

Додаткові освітні послуги в інклюзивному освітньому середовищі

Сутність поняття «додаткові освітні послуги». Види додаткових освітніх послуг та їх мета. Психолого-педагогічні, корекційно-розвиткові послуги для дітей з ООП.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні:

1. Колупаєва А.А., Таранченко О.М. Інклюзія: покроково для педагогів: навчально-методичний посібник (Серія «Інклюзивна освіта»). Київ, 2023. 232с.

2. Навчання дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному середовищі: навчально-методичний посібник / А. А. Колупаєва, О.М. Таранченко. Харків : Вид-во «Ранок», 2019. 304 с.
3. Порошенко М.А. Інклюзивна освіта: навчальний посібник.- Київ : ТОВ «Агентство Україна», 2019. – 300 с.
4. Рівні підтримки для дітей з ООП: що змінюється та які виклики / НУШ. СМАРТ ОСВІТА. URL : <https://nus.org.ua/articles/rivni-pidtrymky-dlya-ditej-z-oor-shho-zminyuyetsya-ta-yaki-vyklyky/> (дата звернення 30.08.2023).
5. Термінологічний словник з інклюзивної освіти: словник / Уклад.: О. Касьянова. Київський столичний університет імені Бориса Грінченка. Х.: Видавництво Іванченка І.С., 2024. 148с.

Додаткові:

1. Демус Я.В., Бондаренко В.В. Інклюзивна освіта в Україні: виклики сьогодення та шляхи до рівності // Основні цілі стратегії сталого розвитку: проблеми та перспективи. 2024. С. 418-419.
2. Інклюзивна освіта від А до Я: poradnik для педагогів і батьків / Укладачі Н. В. Заєркова, А. О. Трейтяк. Київ, 2016. 68 с.
3. Кучерак І., Петрушак О. Інтегровані заняття у системі інклюзивного навчання: досвід, реалії та перспективи. Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені О. Довженка. 2021. Вип. 3(47). С. 121-127.
4. Порядок організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти / Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 15 вересня 2021 р. № 957. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/957-2021-%D0%BF#Text> (дата звернення 30.08.2023).
5. Примірне положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти / Наказ Міністерства освіти і науки України від 08.06.2018 року № 609. URL : <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-primirnogo-polozhennya-pro-komandu-psihologo-pedagogichnogo-suprovodu-ditini-z-osoblivimi-osvitnimi-potrebami-v-zakladi-zagalnoyi-serednoyi-ta-doshkilnoyi-osviti> (дата звернення 22.08.2023).
6. Створення індивідуальної програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами: методичний посібник / Під заг. ред. Н. З. Софій. Київ : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2015. 66 с.

РІДНОМОВНА ОСВІТА З МЕТОДИКОЮ НАВЧАННЯ

Українська мова з методикою навчання

Психолого-педагогічні та лінгвістичні основи методики навчання грамоти. Методи навчання грамоти в історичному висвітленні. Аналіз сучасного звукового аналітико-синтетичного методу

Навчання грамоти як засіб набуття учнями перших навичок правильного читання і письма, формування їх мислення і розвиток мовлення. Основні завдання: розвиток фонетико-фонематичного слуху, зв'язного мовлення, формування читацької навички, формування каліграфічного письма.

Основні завдання добукварного періоду. Види мовлення. Основні завдання розвитку мовленнєвої діяльності першокласників. Система моделювання слів.

Основні напрями роботи з розвитку мовлення: вдосконалення звуковимови і культури мовлення; робота над збагаченням, уточненням і активізацією словника; вдосконалення граматичного ладу мовлення; розвиток зв'язного мовлення.

Основні етапи букварного періоду.

Завдання та етапи букварного періоду. Основні граматичні поняття цього періоду; основні знання й уміння, які формуються протягом букварного періоду, спрямовані на формування механіки читання, а пізніше навички.

Психолого-педагогічні, лінгвістичні особливості процесу навчання письма першокласників. Види списування

Навчання письма як складова програми з української мови. Взаємозв'язок з літературним читанням, розвитком мовлення, правописом, образотворчою діяльністю, трудовим вихованням. Структурні компоненти, правила і вміння письма. Основні групи навичок: а) *технічні* (правильно користуватися письмовим приладдям, координувати рухи руки, дотримуватися гігієнічних правил); б) *графічні* (правильно зображувати букви з потрібним нахилом, певної висоти й ширини, рівномірно розмішувати на рядку, правильно з'єднувати їх); в) *орфографічні* (правильно визначати звуковий і буквений склад слова, найпростіших слів, правопис яких не розходиться з вимовою, самостійно добирати слова з різними буквами, коментувати їх написання).

Післябукварний період: основні завдання. Структура і методика уроків читання і письма післябукварного періоду.

Змістові лінії освітньої галузі. Розвиток діалогічного мовлення. Розвиток усного та писемного мовлення учнів. Вміння користуватися мовою як засобом спілкування, впливу, пізнання. Усні види мовленнєвої діяльності (спілкування - розуміння, діалогічне та монологічне мовлення).

Мовна освіта і мовленнєвий розвиток учнів початкової школи

Мета вивчення початкового курсу української мови. Основні завдання засвоєння курсу української мови в початковій школі.

Принципи початкового навчання рідної мови і мовлення

Загальна характеристика загальнодидактичних принципів початкового навчання рідної мови і мовлення (традиційна класифікація): Науковість тлумачення мовних фактів. Перспективність і наступність навчання. Доступність і наочність викладу мовних понять. Систематичність, усвідомленість засвоєних знань. Зв'язок навчання з життям і активною мовленнєвою практикою молодших школярів. Характеристика методичних принципів навчання української мови.

Урок української мови в початковій школі

Урок як форма освітнього процесу з рідної мови. Сучасний урок української мови в початковій школі. Основна мета уроку української мови. Цілі уроку. Вимоги до уроку української мови в початковій школі. Типи уроків: урок вивчення нового матеріалу (урок засвоєння нових знань); урок закріплення одержаних знань (урок формування вмінь і навичок); урок застосування знань, умінь і навичок; урок узагальнення і систематизації знань учнів; урок контролю навчальних досягнень учнів; комбінований урок.

Структура уроку української мови. Поняття про бінарні уроки. Нестандартні уроки української мови в початковій школі.

Методика вивчення фонетичного матеріалу в початковій школі

Методика вивчення фонетичного матеріалу в початковій школі. Методика вивчення теми «Голосні звуки». Методика вивчення теми «Приголосні звуки». Методика вивчення теми «Наголошені і ненаголошені голосні звуки». Методика вивчення теми «Дзвінки і глухі приголосні звуки». Методика вивчення теми «Тверді і м'які приголосні звуки». Методика вивчення тем «Склад» і «Наголос». Основні напрями роботи вчителя на уроках вивчення фонетичного матеріалу в початковій школі. Система фонетичних вправ на уроках української мови в початковій школі. Види фонетичних розборів (звукового і звуко-буквеного) і методика їх проведення в початковій школі.

Методика вивчення лексичного матеріалу в початковій школі

Основні напрями роботи вчителя на уроках вивчення лексичного матеріалу в початковій школі. Методика вивчення лексичного матеріалу в початковій школі. Методика вивчення теми «Значення слова». Способи пояснення лексичного значення слів у початковій школі. Методика вивчення теми «Пряме і переносне значення слова». Методика вивчення теми «Близькі за значенням слова - синоніми». Методика вивчення теми «Протилежні за значенням слова - антоніми». Методика вивчення теми «Омоніми (без уживання термінів)». Система лексичних вправ на уроках української мови. Лексичний розбір і методика його проведення в початковій школі.

Методика вивчення орфографічного матеріалу в початковій школі

Основні напрями роботи вчителя на уроках вивчення орфографічного матеріалу в початковій школі. Методика вивчення орфографічного матеріалу в початковій школі. Методика вивчення фонетичних написань. Методика вивчення морфологічних написань. Методика вивчення традиційних написань. Методика вивчення семантичних написань. Методика вивчення орфографічних правил у початковій школі. Система орфографічних вправ на уроках української мови. Орфографічні розбори (фонетико-орфографічний і граматико- орфографічний) і методика їх проведення в початковій школі.

Методика вивчення граматичного матеріалу в початковій школі

Основні напрями роботи вчителя на уроках вивчення граматичного матеріалу в початковій школі. Методика вивчення граматичного матеріалу в початковій школі. Методика формування граматичних понять у початковій школі. Методика вивчення частин мови у початковій школі. Методика вивчення будови слова у початковій школі. Методика вивчення синтаксичного матеріалу в початковій школі. Система граматичних вправ на уроках української мови в початковій школі. Граматичні розбори (морфологічний, морфемний і синтаксичний) і методика їх проведення в початковій школі.

Методика вивчення частин мови в початковій школі

Основні напрями роботи вчителя на уроках вивчення частин мови в початковій школі. Методика вивчення частин мови в початковій школі. Методика вивчення теми «Іменник» у початковій школі. Методика вивчення теми «Прикметник» у початковій школі. Методика вивчення теми «Дієслово» у початковій школі. Методика вивчення теми «Займенник» у початковій школі. Методика вивчення теми «Числівник» у початковій школі. Методика вивчення теми «Прислівник» у початковій школі. Методика вивчення теми «Прийменник» у початковій школі. Методика вивчення теми «Сполучник» у початковій школі. Методика вивчення теми «Частка» у початковій школі. Морфологічний розбір (за частинами мови) і методика його проведення в початковій школі.

Методика вивчення будови слова в початковій школі

Основні напрями роботи вчителя на уроках вивчення лексичного матеріалу в початковій школі. Методика вивчення морфемної будови слова в початковій школі. Методика вивчення теми «Закінчення» в початковій школі. Методика вивчення теми «Основа слова» в початковій школі. Методика вивчення теми «Корінь» у початковій школі. Методика вивчення теми «Префікс» у початковій школі. Методика вивчення теми «Суфікс» у початковій школі. Морфемний розбір (розбір слова за будовою) і методика його проведення в початковій школі.

Методика вивчення синтаксичного матеріалу в початковій школі

Основні напрями роботи вчителя на уроках вивчення синтаксичного матеріалу в початковій школі. Методика вивчення синтаксичного матеріалу в початковій школі. Методика вивчення теми «Головні члени речення». Методика вивчення теми «Другорядні члени речення». Методика вивчення теми «Однорідні члени речення». Методика вивчення теми «Речення». Методика вивчення теми «Види речень за метою висловлювання». Методика вивчення теми «Види речень за інтонаційним оформленням». Методика вивчення теми «Складне речення». Система синтаксичних вправ на уроках української мови в початковій школі. Синтаксичний розбір і методика його проведення в початковій школі.

Дитяча література з методикою навчання

Предмет і завдання курсу методики навчання літературного читання.

Змістові лінії типових освітніх програм (Р.Б. Шиян та О.Я. Савченко) з рідномовної освіти (література). Система знань, умінь і навичок, що визначається в процесі читання і вивчення доступного кола дитячих книг. Вимоги до рівня сформованості і читацьких умінь учнів за роками й етапами навчання. Методи навчання читання в початковій школі. Методи позакласного читання/

Типи уроків читання

Типи уроків: вступний урок до вивчення теми; урок вивчення нового твору; урок порівняльного аналізу текстів; узагальнюючий урок. Варіанти уроків читання (за О. Я. Савченко): уроки вивчення творів одного жанру (вірша, оповідання, казки, легенди та ін.), уроки-сходінки до монографічного вивчення творчості письменника, уроки-інсценізації; уроки з ігровим сюжетом; уроки, на яких поєднуються різні види мистецтв (образотворче мистецтво, поезія, музика, вишивка), уроки-роздуми, інтегровані уроки, уроки-діалоги, уроки розвитку літературних здібностей, узагальнювальні уроки.

Навичка читання. Методика вдосконалення навички читання в учнів початкової школи

Досягнення сучасної психолінгвістики в галузі читання як комунікативної діяльності і теорії тексту. Читання як один із видів мовленнєвої діяльності.

Види читання (голосне, мовчазне), їхнє значення. Основні етапи розвитку навички читання. Співвідношення голосного і мовчазного читання в початковій школі.

Методика формування правильності, швидкості, усвідомленості читання. Методика підготовки учнів до виразного читання тексту. Прийоми

постановки мовленнєвого дихання, дикції, використання різної сили голосу, висоти, тону.

Прийоми навчання учнів дотримуватися логічного наголосу, логічних пауз, логічних наголосів у реченні, розвиток умінь інтонувати речення на основі усвідомлення змісту, ідейної спрямованості, зображувальних засобів твору. Читання в особах, читання діалогів. Заключне виразне читання художнього твору (відновлення цілісного сприйняття тексту на основі усвідомлення його основної думки і свого ставлення до героїв, подій твору).

Основні етапи роботи з художнім твором

Етап «до читання твору». «Етап “під час читання»». Цілісне сприймання твору, повторне перечитування та аналіз, вторинний синтез. Етап «після читання».

Аналіз художнього твору в початковій школі

Аналіз «услід за автором». Пообразний аналіз. Проблемно-тематичний шлях аналізу. Вимоги до проблемних запитань. Послідовність аналізу твору проблемно-пошуковим шляхом.

Літературознавча пропедевтика в початковій школі

Тема та основна думка твору. Сюжет і композиція. Герой (персонаж) твору. Автор твору. Мова твору. Жанр.

Особливості читання загадки, прислів'я, лічилки, скоромовки

Жанрові особливості загадки, прислів'я, приказки, скоромовки, лічилки. Місце малих жанрів у змісті читанок. Вимоги програми до опрацювання творів малих жанрів. Методика опрацювання творів малих жанрів.

Особливості читання казки

Жанрові особливості казки. Види казок. Місце казки у змісті читанки. Вимоги програми до опрацювання казок. Методика опрацювання казок.

Особливості методики читання оповідання

Жанрові особливості оповідання. Схема аналізу оповідання, в основі якого лежить вчинок. Ідеограма аналізу оповідання. Методика проведення вступної, аналітичної, узагальнюючої бесід. Робота з ілюстраціями. Різні види переказу змісту. Складання плану.

Особливості читання легенди

Жанрові особливості легенди. Спільні та відмінні ознаки легенди і казки. Вимоги програми до опрацювання легенд. Місце легенд у змісті читанки. Методика читання легенд у початковій школі.

Особливості методики читання творів пейзажної лірики

Лірична поезія та її особливості. Ліричний герой. Римування, ритм. Художні засоби зображення картин. Прийоми аналізу поезії.

Організація творчої діяльності учнів на основі прочитаного

Аналіз змістової лінії програми «Розвиток творчої діяльності учнів». Прийоми розвитку творчих здібностей учнів засобами художнього твору. Аналіз творчих завдань, поданих до текстів читанки.

Методика проведення уроків позакласного читання

Особливості формування читацької самостійності. Закони формування читацької самостійності. Етапи формування читацької самостійності.

Іншомовна освіта з методикою навчання

Методика як теорія і практика навчання ІМ. Зміст і цілі навчання ІМ у початковій школі

Методика навчання ІМ як наука. Галузі методики. Загальна методика. Спеціальна методика. Порівняльна методика. Експериментальна методика. Зв'язок методики із суміжними науками. Мета і зміст навчання ІМ. Базові методичні категорії. Рецептивні та продуктивні види мовленнєвої діяльності. Поняття прийому, методу, підходу, засобу навчання ІМ. Методичні принципи навчання ІМ. Поняття «знання», «уміння», «навички» в методиці навчання ІМ. Зміст навчання ІМ у загальноосвітній школі. Цілі навчання ІМ у початковій школі. Мовна, мовленнєва, країнознавча та лінгвокраїнознавча компетенції. Методи дослідження в методиці навчання ІМ. Сучасні методи навчання. Основні положення комунікативного методу навчання ІМ. Інтегрований підхід до навчання іноземних мов.

Навчання іншомовної фонетики, граматики, лексики. Система вправ

Зміст навчання іншомовної фонетики у початковій школі. Принципи відбору фонетичного матеріалу. Ознайомлення учнів з новим фонетичним матеріалом. Методична типологія фонем. Ознайомлення учнів з новими ритміко-інтонаційними моделями. Види вправ для навчання фонетики. Вправи у слуханні та вправи у відтворенні. Проведення фонетичних зарядок.

Зміст і цілі навчання іншомовної граматики. Поняття граматичної структури. Активний та пасивний граматичний мінімуми. Характеристика граматичних навичок у різних видах мовленнєвої діяльності. Основні етапи роботи з граматичним матеріалом. Етап пред'явлення граматичного матеріалу. Автоматизація дій з граматичним матеріалом. Відбір та організація граматичного матеріалу. Основні види вправ для формування граматичних навичок.

Зміст і цілі навчання іншомовної лексики. Поняття лексичної одиниці. Активний та пасивний лексичний мінімуми. Етапи роботи з лексичним матеріалом. Способи семантизації лексичних одиниць. Формування лексичних навичок. Робота із словником та довідковою літературою. Дидактичні лексичні ігри. Види лексичних вправ.

Навчання іншомовного аудіювання, говоріння, читання, письма

Мовленнєві механізми аудіювання. Труднощі аудіювання. Система вправ для навчання аудіювання. Підготовчі та мовленнєві вправи. Етапи навчання аудіювання. Структура завдання для навчання аудіювання. Інтегровані види діяльності з використанням аудіювання. Говоріння як вид мовленнєвої діяльності. Лінгвістична характеристика монологічного та діалогічного мовлення.

Вправи для навчання говоріння. Вправи для навчання підготовленого діалогічного мовлення. Вправи для навчання підготовленого монологічного мовлення. Вправи для навчання непідготовленого монологічного та діалогічного мовлення. Рольові ігри. Дидактичні ігри для навчання говоріння.

Письмо як засіб навчання та як вид мовленнєвої діяльності. Формування навичок письма на початковому етапі. Система вправ з формування навичок писемного мовлення.

Читання як вид МД та засіб навчання. Зв'язок читання з іншими видами МД. Механізми читання як виду МД. Навчання читання за методом цілих слів. Використання фоніксів на початковому етапі навчання іншомовного читання. Розвиток техніки читання. Навчання різних видів читання. Переглядове читання. Ознайомлювальне читання. Вивчаюче читання. Вправи для навчання читання. Передтекстові завдання. Післятекстові завдання. Завдання на контроль розуміння прочитаного. Читання вголос.

Сучасні технології та засоби навчання ІМ

Традиційні та інноваційні технології навчання ІМ. Застосування інноваційних технологій навчання іноземних мов на уроках ІМ у ПШ. Інтерактивні технології. Мовне портфоліо. Метод проектів. Методи Mind Map, CLIL. Інтернет технології у навчанні ІМ. Засоби навчання ІМ. Класифікація засобів навчання. Основні та допоміжні засоби. Підсистема засобів учня та підсистема засобів вчителя. Навчально-методичний комплекс. Підручник як основний засіб навчання. Вимоги до змісту та структури підручника. Аналіз сучасних підручників з ІМ. Види допоміжних засобів.

Урахування вікових особливостей та інтересів учнів у навчанні ІМ

Особливості навчання ІМ на різних етапах. Особливості навчання ІМ у закладі дошкільної освіти. Особливості навчання ІМ у початковій школі. Загальна характеристика психолого-фізіологічних особливостей розвитку дітей дошкільного віку. Загальна характеристика учнів молодшого шкільного віку. Особливості навчання ІМ в основній школі. Урахування психологічних вікових особливостей та характерних пізнавальних процесів молодших школярів – пам'яті, сприймання, мислення, уваги, емоційно-вольової сфери, пізнавальних інтересів молодших школярів у навчанні ІМ. Урахування мотивації учнів початкової школи у навчанні ІМ. Стили навчання учнів ПШ.

Застосування теорії множинних інтелектів Г. Гарднера на уроках ІМ. Теорія когнітивних стилів.

Структура та зміст уроку ІМ. Планування у роботі вчителя

Урок як одна з організаційних форм навчання ІМ. Структура уроку. Вимоги до уроку ІМ. Типологія уроків ІМ. Інтегрований урок ІМ. Співвідношення тренування та мовленнєвої діяльності на уроці ІМ. Організаційний момент уроку. Пояснення нового матеріалу. Контроль засвоєного на уроці. Планування у роботі вчителя ІМ. Успішність планування. Календарно-річний план. Тематичний план. Поурочний план. План-конспект уроку. Підготовка вчителя до уроку. Структура плану-конспекту уроку ІМ у початковій школі. Визначення цілей уроку. Аналіз уроку ІМ. Схема загального та поглибленого аналізу уроку ІМ.

Позакласна робота у навчанні ІМ

Мета позакласної роботи з ІМ. Принципи організації позакласної роботи з ІМ. Форми позакласної виховної роботи з ІМ. Позакласні заходи з ІМ у ПШ та умови їх проведення.

Класний менеджмент. Ефективне використання освітнього простору на уроках ІМ

Створення комфортного для учнів освітнього простору та керування ним під час уроків ІМ. Види розташування зон для навчання залежно від мети уроку. Роль учителя на уроці ІМ. Взаємодія вчителя та учня. Правила поведінки під час занять (окремих видів діяльності) та їх спільне створення. Мова вчителя під час заняття. Керування увагою учнів. Види співпраці: у групах, парах, індивідуальна, колективна, та умови її ефективності. Організація парної та групової роботи під час уроку. Перевірка розуміння завдання перед початком виконання вправи. (ICQs – Instruction Checking Questions). Моніторинг та оцінка роботи учнів. Зворотний зв'язок з учнями.

Контроль у навчанні ІМ

Функції контролю у навчанні ІМ. Види та форми контролю. Об'єкти контролю. Написання творчих робіт з метою контролю. Структура контрольного заходу. Тестовий контроль у навчанні ІМ. Структура тестового завдання. Види тестів. Приклади тестових завдань.

Оцінювання на уроках ІМ у ПШ

Види оцінювання на уроках ІМ. Система оцінювання на уроках ІМ у ПШ.

МАТЕМАТИЧНА І ПРИРОДНИЧА ОСВІТА З МЕТОДИКОЮ НАВЧАННЯ

Математика з методикою навчання

Методика вивчення нумерації чисел у концентрі «Десяток»

Підготовчий період і його особливості. Властивості та відношення предметів. Лічба. Методика вивчення нумерації чисел від 1-10 та числа 0. Утворення і назва чисел, запис і читання чисел. Місце числа в натуральному ряді. Порівняння і склад чисел.

Методика вивчення нумерації чисел в концентрі «Сотня»

Методика вивчення нумерації чисел від 11 до 20 і від 21 до 100. Нова лічильна одиниця – десяток. Рахунок десятками. Утворення і назва чисел, їх десятковий склад. Запис і читання чисел, порядок слідування їх у натуральному ряді. Порівняння чисел. Система вправ для засвоєння нумерації чисел.

Методика вивчення додавання та віднімання у концентрі «Десяток»

Ознайомлення з діями додавання і віднімання. Зв'язок між додаванням і відніманням. Переставний закон додавання. Табличні випадки додавання і віднімання в межах 10: складання і заучування таблиць додавання і віднімання чисел.

Методика вивчення табличного додавання і віднімання в межах 20

Додавання і віднімання з переходом через десяток. Основні властивості арифметичних дій, на яких ґрунтується вивчення додавання чисел з переходом через десяток. Додавання і віднімання чисел в межах 20, оснований на нумерації.

Методика вивчення додавання і віднімання двоцифрових чисел

Послідовність вивчення дій додавання і віднімання в межах ста. Навчання прийомів усних і письмових обчислень з переходом і без переходу через розряд. Основні властивості арифметичних дій, на яких ґрунтується вивчення додавання і віднімання в межах сотні. Система вправ з формування усних прийомів додавання і віднімання двоцифрових чисел.

Методика вивчення усних обчислювальних прийомів

додавання і віднімання для чисел першої тисячі і багатоцифрових чисел

Основні математичні закони і правила, на яких ґрунтується вивчення додавання і віднімання. Нумераційні випадки ($345+1$; $450+50$; $354-4$; $56000+1$.). Додавання і віднімання цілих сотень (тисяч). Додавання і віднімання виду: $70+6$; $140-80$; $700+6$; $140-80$; $70200+40$; $450-300$; $450+30$.)

Методика вивчення табличного множення і ділення в концентрі «Сотня»

Ознайомлення з діями множення і ділення. Назва компонентів і результатів множення (ділення). Читання і запис виразів. Переставна

властивість множення. Взаємозв'язок між компонентами і результатом дій множення. Методика вивчення табличного множення і ділення.

Методика вивчення позатабличного множення і ділення

Ознайомлення з основними властивостями арифметичних дій, на яких ґрунтується вивчення позатабличних випадків множення і ділення. Методика позатабличного множення і ділення. Ділення з остачею. Окремі випадки множення і ділення ($1 \cdot a$, $a \cdot 1$, $10 \cdot a$, $a \cdot 10$, $0 \cdot a$, $a \cdot 0$, $a: 1$, $a: a$, $0: a$).

Методика вивчення письмового множення та ділення на одноцифрове число

Означення множення. Закони множення. Означення ділення. Властивості ділення. Теоретичні основи письмового множення та ділення на одноцифрове число. Підготовча робота та ознайомлення з алгоритмами письмового множення та ділення на одноцифрове число. Особливі випадки письмового множення та ділення.

Методика вивчення письмового множення та ділення на розрядне число

Теоретичні основи множення та ділення на розрядне число. Підготовча робота. Ознайомлення з алгоритмами множення та ділення на розрядне число. Особливі випадки письмового множення та ділення.

Методика вивчення письмового множення та ділення на двоцифрове та трицифрове число

Послідовність вивчення навчального матеріалу. Теоретичні основи письмового множення та ділення на двоцифрове число. Підготовча робота та ознайомлення з алгоритмами письмового множення та ділення на двоцифрове та трицифрове число. Особливі випадки ділення.

Методика роботи з задачами, що розкривають конкретний зміст арифметичних дій

Класифікація простих задач. Підготовча робота. Формування поняття «задача». Структурні елементи задачі. Методика роботи з задачами на знаходження суми, остачі, добутку, частки ділення на вміщення і ділення на рівні частини.

Методика роботи з задачами, що розкривають зв'язки між результатами та компонентами дій. (на знаходження невідомого компонента арифметичних дій)

Підготовча робота та ознайомлення з задачами на знаходження невідомого доданку, невідомого зменшуваного та невідомого від'ємника. Зв'язок між множенням та діленням. Методика навчання розв'язуванню задач на знаходження невідомих множників, діленого чи дільника.

Методика роботи з задачами на збільшення (зменшення) числа на кілька одиниць та різницеве порівняння

Підготовча робота. Розкриття змісту відношення «більше на», «менше на» «на скільки більше». Методика розв'язування задач на збільшення або зменшення числа на декілька одиниць. Методика розв'язування задач на різницеве порівняння.

Методика роботи з задачами на різницеве та кратне відношення

Підготовча робота до введення задач на збільшення (зменшення) числа на кілька одиниць та у декілька разів. Розкриття змісту відношення «більше в» «більше на», «менше в» і «менше на» і «у скільки разів більше» «на скільки більше» і «у скільки разів менше». Методика розв'язування задач на збільшення або зменшення числа у декілька разів. Методика розв'язування задач на різницеве та кратне порівняння.

Етапи розв'язання складених задач і прийоми їх виконання. Творча робота над задачами

Перше ознайомлення із складеними задачами. Етапи формування загального вміння розв'язувати складені задачі. Етапи роботи над задачею: читання і сприймання задачі, аналіз змісту задачі, пошук плану розв'язування задачі, виконання плану розв'язування задачі, перевірка розв'язку задачі.

Способи пошуку плану (аналізу) розв'язування нетипових складених задач

Різні форми пошуку плану розв'язування задач. Синтетичний спосіб пошуку плану. Аналітичний (повний і неповний) спосіб пошуку плану розв'язування задач. Аналітико-синтетичний спосіб пошуку плану розв'язування задачі.

Методика роботи з задачами на знаходження четвертого пропорційного

Істотні ознаки, види задач на знаходження четвертого пропорційного. Підготовча робота, ознайомлення з задачами на знаходження четвертого пропорційного. Способи розв'язування задач на знаходження четвертого пропорційного.

Методика роботи з задачами на пропорційне ділення

Істотні ознаки та види задач на пропорційне ділення. Підготовча робота. Методика роботи з задачами на пропорційне ділення. Формування вмінь розв'язувати задачі на пропорційне ділення.

Методика роботи з задачами на знаходження невідомого за двома різницями

Істотні ознаки та види задач на знаходження невідомого за двома різницями. Підготовча робота, ознайомлення та формування вмінь розв'язувати задачі на знаходження невідомого за двома різницями.

Методика роботи з задачами на рух

Види задач на рух. Підготовча робота та ознайомлення з задачами на прямолінійний рух двох тіл в одному напрямку, назустріч, протилежних напрямках. Формування вмінь молодших школярів розв'язувати задачі на рух.

Методика вивчення виразів у початкових класах

Формування і розвиток уявлень учнів про числові та буквені вирази. Читання виразів. Ознайомлення з розв'язуванням задач на основі складання числових виразів та виразів із змінною.

Вивчення рівнянь і нерівностей у початковій школі

Формування уявлень учнів про рівняння з однією змінною. Особливості формування вмінь учнів розв'язувати рівняння з однією змінною. Методика ознайомлення учнів із розв'язуванням задач складанням рівнянь. Формування уявлень про числові нерівності та нерівності з однією змінною. Розв'язування нерівностей зі змінною.

Вивчення ліній та кутів у початковій школі

Види ліній. Методика ознайомлення молодших школярів з геометричними фігурами: точка, крива, пряма, відрізок, ламана, промінь, кут. Ознайомлення учнів з прямим, гострим та тупим кутами.

Методика вивчення многокутників, кола та круга у початковій школі

Види многокутників. Методика ознайомлення учнів з геометричними фігурами та їх властивостями: чотирикутник, зокрема прямокутник (квадрат), коло і круг та їх елементи. Периметр многокутника.

Методика вивчення величини «Довжина» в початковій школі

Дії над відрізками, їх властивості. Поняття довжини відрізка та її вимірювання. Властивості числових значень величини.

Методика вивчення довжини. Одиниці вимірювання довжини та їх співвідношення. Формування навичок вимірювання довжини і дії над її значеннями.

Методика вивчення величини «Площа»

Підготовча робота. Розкриття змісту поняття «площа». Ознайомлення з одиницями площі та їх співвідношенням. Методика вивчення площі прямокутника. Вимірювання площі фігур за допомогою палетки.

Методика вивчення величини «Час»

Час, його властивості та вимірювання. Одиниці часу, відомості про їх походження. Ознайомлення учнів з одиницями часу і їх співвідношеннями.

Визначення часу за годинником. Навчання розв'язування задач на знаходження тривалості подій дати початку, закінчення події.

Методика ознайомлення учнів зі швидкістю та залежностями між швидкістю, часом та відстанню

Величини. Види величин: скалярні і векторні. Основні величини, що вивчаються у початкових класах. Ознайомлення молодших школярів із швидкістю. Розв'язування задач, що розкривають залежності між швидкістю, часом та відстанню.

Методика вивчення дробів у початковій школі

Поняття «Дріб». Формування в учнів початкової школи уявлень про дробі, порівняння дробів. Навчання розв'язуванню задач на знаходження дробу від числа і числа за значенням його дробу.

Природознавство з методикою навчання

Теоретико-методологічні засади побудови методики навчання природничої освітньої галузі

Предмет методики навчання природничої освітньої галузі. Предмет і завдання методики навчання природничої освітньої галузі. Методи дослідження методики навчання природничої освітньої галузі.

Зміст навчального матеріалу з природничої освітньої галузі в початковій школі

Зміст природничої освітньої галузі в Державному стандарті початкової освіти. Аналіз Типових освітніх програм у контексті природничої освітньої галузі. Аналіз Модельної навчальної програми «Я досліджую світ» Аналіз підручників з інтегрованого курсу «Я досліджую світ».

Формування природничих уявлень і понять в учнів початкової школи

Проблема формування і розвитку уявлень і понять в методиці навчання природничої освітньої галузі. Значення уявлень і понять в оволодінні предметом. Процес пізнання. Природничі уявлення. Методика формування природничих уявлень. Утворення уявлень шляхом спостережень. Утворення уявлень на основі описів. Етапи формування уявлень і понять. Формування спеціальних і загальноприродничих понять.

Сучасні методи та засоби навчання природничої освітньої галузі

Класифікація методів навчання природничої освітньої галузі. Поєднання різних методів і методичних прийомів при моделюванні фрагментів уроків. Інтерактивні методи навчання. Поняття про спостереження як провідний метод навчання природничої освітньої галузі. Практичні роботи на уроках

природознавства. Експеримент. Дослід. Розпізнавання і визначення об'єктів. Вибір та оптимальне поєднання методів навчання.

Значення дидактичних ігор. Вимоги до проведення дидактичних ігор. Основні етапи дидактичних гри. Підготовка вчителя до проведення дидактичних ігор під час інтегрованого курсу «Я досліджую світ».

Форми організації освітнього процесу з природничої освітньої галузі

Поняття про основні форми організації навчання природничої освітньої галузі. Інтегроване заняття як форма організації освітнього процесу. Вимоги до інтегрованого заняття з курсу «Я досліджую світ». Підготовка вчителя до інтегрованого заняття. Планування інтегрованих занять.

ІНФОРМАТИЧНА ТА ТЕХНОЛОГІЧНА ОСВІТА

Інформатика з методикою навчання

Характеристика освітньої галузі інформатична освіта. Мета та завдання, характеристика змістових ліній інформатичної освітньої галузі. Особливості реалізації змістових ліній інформатичної освітньої галузі у процесі вивчення інформатики. Інформаційно-цифрова компетентність. Інформаційно-комунікаційні технології.

Методика проведення уроків інформатики у початковій школі

Дидактичні особливості уроку інформатики в початковій школі. Форми та методи навчання інформатики. Типи уроків з інформатики. Підготовка вчителя до уроку. Санітарно-гігієнічні вимоги до використання комп'ютерної техніки на уроках інформатики в початковій школі. Здоров'язбережувальні технології у процесі викладання «Інформатики» в початковій школі. Особливості контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи.

Методика формування навичок використання інформаційних технологій опрацювання графічних зображень, мультимедійних та текстових даних

Безпека використання інформації. Перетворення та кодування інформації. Клавіатурний тренажер та маніпулятори переміщення об'єктів. Опрацювання тексту на комп'ютері. Методика засвоєння дій у графічному редакторі. Мультимедія. Робота з презентаціями. Робота з текстовим, графічним та табличним редакторами у початковій школі. Середовища створення презентацій у редакторі презентацій (Power point, Libre Impress та ін.). Використання мультимедійних програм на уроках у початковій школі

Методика формування алгоритмічного мислення за допомоги програмних засобів

Методика формування алгоритмічного мислення за допомоги програмних засобів. Середовище програмування Скретч. Види алгоритмів та їх схеми. Алгоритми у середовищі Скретч. Складання алгоритмів за схемами.

Використання хмарних технологій на уроках інформатики в початковій школі. Сервіси Web 2.0

Використання новітніх технологій на уроках інформатики у початковій школі на прикладі сервісів Web 2.0. Оцінювання на уроках інформатики з використанням сучасних технологій (на прикладі Plickers, Google form та ін.)

Інтегровані уроки з інформатичної освітньої галузі в інтегрованому курсі «Я досліджую світ» у початковій школі

Планування та підготовка інтегрованого уроку. Структура інтегрованого дня. Структура інтегрованого уроку з пріоритетом математики. Структура інтегрованого уроку з пріоритетом інформатики. Проведення інтегрованих уроків. Інтегровані види діяльності.

Технології з методикою навчання

Зміст курсу «Технології з методикою навчання»

Психолого-педагогічні основи навчання молодших школярів технологічної освітньої галузі. Завдання технологічної освітньої галузі в початковій школі. Вимоги до вчителя. Психофізіологічні основи формування трудових дій. Інструктаж із правил техніки безпеки. Організація робочої кімнати, робочого місця вчителя, робочого місця учня.

Аналіз технологічної освітньої галузі в Типовій освітній програмі 1-4 класів

Ознайомлення з методикою технологічної освітньої галузі в початкових класах. Завдання і основні розділи змісту занять з учнями початкових класів. Аналіз змісту технологічної освітньої галузі у Типовій освітній програмі 1-4 класів.

Урок дизайну і технологій у початковій школі. Планування уроків дизайну і технологій у початковій школі

Урок дизайну і технологій у початковій школі як форма організації освітнього процесу з технологічної освітньої галузі. Специфіка уроків дизайну і технологій та вимоги до них. Дотримання на уроках дизайну і технологій основних принципів навчання. Типи уроків дизайну і технологій. Структура уроку. Критерії оцінювання. Спостереження і аналіз уроку дизайну і технологій. Зміст технологічних операцій, що вивчаються на уроці. Інтегровані уроки. Комбіновані уроки. Проектні уроки.

Методи навчання технологічно освітньої галузі в початковій школі

Поняття про методи і прийоми навчання. Характеристика методів, що визначаються за джерелами інформації. Класифікація методів навчання технологічної освітньої галузі. Словесні методи. Демонстраційні методи. Практичні методи. Характеристика методів навчання технологіям, що визначаються за видами діяльності. Активні методи навчання: частково-пошуковий, проблемний, дослідницький.

Лего-конструювання. Шість цеглин. Гра по-новому, навчання по-іншому

Поняття про Lego-конструювання. Конструювання як діяльність, що має моделювальний характер. Засоби Lego-конструктора. Оволодіння загальними способами дій у різних видах діяльності, зокрема на розвиток і вдосконалення зорово-моторної координації. Навчальні посібники «Шість цеглин», «Гра по-новому, навчання по-іншому».

Технологія роботи з папером і картоном. Орігамі

Види паперу і картону їх властивості, застосування. Способи обробки паперу. Методи і прийоми навчання учнів початкових класів роботи з папером і картоном. Застосування шаблону, штампа, трафарету при обробці паперу і картону. Орігамі. Перегинання, складання паперу і картону. Згинання товстого паперу і тонкого картону під кутом з продавлюванням ліній згину. Згинання товстого картону з надрізом по лінії згину. Особливості згинання паперу і картону при утворенні циліндричних і конічних форм. Прийоми формоутворення виробів складанням паперу з однаковим перегинанням протилежних кутів, складанням квадрату квадратами, складанням квадрату трикутниками.

Конструювання виробів у техніці квілінг

Поняття про квілінг, як особлива техніка скручування паперових смужок і формування з окремих елементів цілих картин, як плоских, так і об'ємних.

Технологія роботи з тканиною і волокнистими матеріалами

Поняття про технології роботи з тканиною і волокнистими матеріалами. Їх класифікація. Текстильні матеріали. Колекція видів тканин. Технологічні властивості різних тканин. Види оздоблення: аплікація, вишивання, мереживо. Способи закріплення деталей на основі при виконанні аплікаційних робіт. Особливості тканини в поздовжньому і поперечному напрямках. Розміщення і закріплення викрійок на тканині з урахуванням напрямку ниток. Розмічання тканини під лінійку і лекало. Розкрій тканини за викрійкою.

Вишивання. Вишивання нитками, стрічками та бісером

Поняття про вишивання. Способи вишивання. Основні декоративні шви. Техніка вишивання хрестиком.

Виготовлення виробів у техніці пап'є-маше

Поняття про пап'є-маше, послідовність виготовлення виробу. Способи виготовлення виробу у техніці пап'є-маше.

Техніка декупаж

Поняття про декупаж, як техніку декорування предметів інтер'єру, тканини, дерева, скла за допомогою паперової аплікації. 3-D композиції та технології їх виготовлення. Зворотний декупаж

Позаурочна робота з дизайну і технологій у початковій школі. Групові та масові форми роботи з дизайну і технологій в початковій школі

Поняття про позакласну та позаурочну роботу з дизайну і технологій. Завдання позаурочної роботи. Методика організації позаурочної роботи з дизайну і технологій. Аналіз ефективності різних форм і видів позаурочної роботи з дизайну і технологій у початковій школі.

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ «СОЦІАЛЬНА І ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНА ОСВІТА»

Медико-біологічні та соціальні проблеми здоров'я

Поняття здоров'я. Складові здоров'я. Здоров'я як соціальний феномен. Біологічні, соціальні та психологічні аспекти здоров'я. Критерії здоров'я. Показники здоров'я. Рівні здоров'я: суспільний, груповий, індивідуальний. Система «людина-здоров'я-середовище».

Поняття про соціальне здоров'я особистості

Соціальне здоров'я як стан гармонійного функціонування людини в основних видах взаємодій: соціальній, економічній, політичній на засадах взаєморозуміння, взаємоповаги, взаємодопомоги, взаємоприйняття. Вплив соціуму на здоров'я особистості. Показники соціального здоров'я. Формування природовідповідних життєвих позицій людини щодо навколишнього світу, самої себе та власного здоров'я.

Загальна характеристика «Соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі» Державного стандарту початкової освіти

Становлення самостійності учнів, їх соціальної залученості та активності через формування здорового способу життя, розвиток підприємливості, здатності до співпраці, впевненості в собі та доброчесності для безпеки, добробуту та стало розвитку як мета «Соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі». Завдання галузі. Обов'язкові результати навчання, визначені освітньою галуззю відповідно до циклів

навчання 1-2 та 3-4. «Безпека», «Здоров'я», «Добробут» як змістові лінії освітньої галузі.

Формування соціальної складової здоров'я молодших школярів

Мета та завдання соціально-педагогічної діяльності вчителя початкової школи. Її сутність. Навчання в школі як суспільно значима діяльність молодшого школяра. Новий соціальний статус дитини, зміна її соціального середовища. Сутність, зміст та структура соціальної компетентності молодших школярів. Педагогічний потенціал проєктної діяльності щодо формування соціальної компетентності учнів початкової школи.

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ «ГРОМАДЯНСЬКА ТА ІСТОРИЧНА ОСВІТА»

Методологічні основи навчання громадянської та історичної освітньої галузі

Компоненти Концепції «Нова українська школа». Концепція розвитку громадянської освіти в Україні. Мета та завдання громадянської та історичної освітньої галузі Державного стандарту початкової освіти. Вимоги до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти з урахуванням компетентнісного підходу до навчання.

Шляхи реалізації мети та завдання громадянської та історичної освітньої галузі

Принципи Державного стандарту початкової освіти. Громадянська та історична освітня галузь. Освітня програма. Навчальна програма. Календарне планування. Мета та завдання громадянської та історичної освітньої галузі. Вимоги до загальних та обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти. Змістові лінії громадянської та історичної освітньої галузі.

Особливості організації освітнього середовища в контексті вивчення громадянської та історичної освітньої галузі в початкових класах

Роль учителя початкової школи у формуванні психологічно безпечного середовища. Забезпечення права вибору. Формування спільних цінностей. Ранкові зустрічі. Фізичне середовище. Розвиток відповідальності. Встановлення. Участь дітей в організації освітнього середовища. Багатоманітність світу і простір для кожного.

Формування міжпредметних компетентностей у процесі тематичного навчання громадянської та історичної освітньої галузі

Міжпредметна компетентність. Міжпредметна інтеграція. Етапи реалізації міжпредметної інтеграції змісту навчання. Міжпредметні зв'язки. Переваги міжпредметної інтеграції. Планування тематичного навчання.

Особливості використання медіаосвітніх технологій у процесі вивчення громадянської та історичної освітньої галузі

Основні принципи медіаосвіти. Форми медіаосвіти. Використання медіаосвітніх технологій у процесі опанування громадянської та історичної освітньої галузі.

Технології проблемного навчання у процесі викладання громадянської та історичної освітньої галузі

Проблемне навчання. Головні умови успішності проблемного навчання. Головні психолого-педагогічна цілі проблемного навчання. Форми проблемного навчання. Принципи проблемного навчання.

Технологія створення портфоліо з курсу «Я досліджую світ»

Особливості використання технології портфоліо у початкових класах. Види робіт які може містити портфоліо.

Особливості організації демократичного освітнього процесу в Новій українській школі

Педагогіка партнерства між усіма учасниками освітнього процесу. Особистісно орієнтована модель освіти. Формування загальнолюдських цінностей. Структура освітнього процесу.

Форми організації навчання громадянської та історичної освітньої галузі

Класифікація форм організації навчання громадянської та історичної освітньої галузі за різними критеріями: за кількістю учнів, за місцем навчання, за часом навчання, за дидактичною метою.

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ «МИСТЕЦЬКА ОСВІТА»

Мистецька освіта як суспільне явище

Зміст та методологічні засади мистецької освіти. Зміст мистецької освітньої галузі. Державний стандарт початкової освіти. Мистецька освітня галузь в контексті НУШ. Системний підхід до мистецької освіти. Функції і принципи загальної мистецької освіти. Мета і завдання навчання мистецтва. Особливості освітніх програм з мистецтва. Основи інтеграції в мистецькій освіті. Мистецький тезаурус як основа інтеграції. Гуманістична парадигма мистецької освіти. Національна основа мистецького навчання і виховання. Єдність раціональних, і емоційних, об'єктивних і суб'єктивних, свідомих і підсвідомих способів освоєння мистецтва. Формування ключових компетентностей на уроках мистецтва відповідно до вимог НУШ. Теоретичні засади оцінювання освітніх результатів. Види, принципи та технології оцінювання.

Види мистецтва

Мистецтво первісного суспільства. Шедеври Стародавнього Єгипту, Греції та Риму. Часові, просторові та синтетичні види мистецтва. Синкретизм мистецтва первісного суспільства. Особливості архітектурних пам'яток мистецтва Стародавнього Єгипту. Скульптура, живопис та музичне мистецтво єгиптян. Мистецтво античності (Стародавня Греція та Рим). Ордерна система. Скульптура – гімн людині. Музичне та театральне мистецтво.

Особливості мистецтва Середньовіччя. Романська та готична архітектура. Мистецтво Ренесансу. Титани Відродження

Особливості побудови фортець. Лицарський кодекс честі. Готика у живописі та музиці. Творчість трубадурів, труверів, шпільманів. Поезія вагантів. Музична нотація. Готичний собор – зразок синтезу архітектури, скульптури й живопису. Характерні риси оформлення інтер'єру готичного храму. Духовна музика. Образи Ренесансу. Ідеали Відродження. Італійський Ренесанс. Шедеври Північного Відродження.

Мистецтво доби Просвітництва (бароко, рококо, класицизм)

Бароко: архітектура, скульптура. Майстри живопису бароко. Характерні ознаки барокової музики. Українське бароко. Галантний стиль – рококо. Класицизм: архітектура, скульптура, живопис. Творчість композиторів-класиків.

Перлини мистецтва XIX століття.

Романтизм у образотворчому мистецтві. Творча спадщина композиторів-романтиків. Реалістичний стиль у образотворчому мистецтві. Реалізм у творчості музикантів. Т.Шевченко та М.Лисенко – фундатори українського мистецтва.

Мистецтво XX та XXI століття: традиції та новаторство.

Сучасні стилі та напрямки. Модернізм та постмодернізм. Школи і лідери модерну. Повернення до ідеалів минулого. Форми поширення мистецтва. Діалог мистецтв.

Проектування і моделювання уроків мистецтва. Методика оцінювання результатів мистецької освіти

Проектування уроку мистецтва. Моделювання уроку мистецтва. Оцінювання результатів мистецької освіти. Основні поняття теми: типи уроків, комбінований урок, структура та етапи уроку.

Художньо-педагогічна драматургія уроку мистецтва

Варіанти художньо-педагогічної драматургії уроків мистецтва. Проектно-технологічні моделі (графічний план-ланцюжок, схема-конспект, карта). Перцептивна, пізнавальна, практична, ігрова, комунікативні та творча діяльність на уроці мистецтва.

Художньо-педагогічні технології та ІКТ на уроках мистецтва

Сутність поняття «педагогічна технологія». Інтегративні, ігрові, проблемно-евристичні, інтерактивні, сугестивні та музейні технології. Особливості використання на уроках мистецтва медіатехнологій.

Мистецька компетентність майбутнього вчителя початкових класів

Мистецька компетентність. Основи музичної грамотності. Основні поняття теми: мистецька компетентність, нотна грамотність, засоби музичної виразності.

Сучасні техніки малювання

Їх адаптація для школярів з особливими освітніми потребами. Техніки малювання. Композиційне розміщення зображення. Засоби виразності у образотворчому мистецтві.

Використання арттерапії, музикотерапії, казкотерапії, пальчикового та лялькового театру, контактної імпровізації, оркестру елементарних музичних інструментів на уроках мистецтва

Елементи використання арт терапії, музикотерапії, казкотерапії, пальчикового та лялькового театру, контактної імпровізації, імпровізації на елементарних музичних інструментах на уроках мистецтва.

Роль позакласних виховних заходів, концертів, мистецьких проєктів, квестів у формуванні мистецької компетентності молодшого школяра

Особливості організації, підготовки та проведення виховних заходів, концертів, мистецьких проєктів, квестів. Творча діяльність учнів та педагога.

Орієнтовні приклади тестових завдань

1. Визначте основні групи вимог до сучасного уроку української мови в початковій школі:

- а) організаційні, дидактичні, гігієнічні, психічні;
- б) організаційні, дидактичні, лінгвістичні, психічні;
- в) організаційні, дидактичні, психолого-етичні, гігієнічні;
- г) організаційні, гігієнічні, дидактичні, психологічні.

2. Яким уроком можна замінити вступний урок-екскурсію в першому класі, якщо на вулиці негода:

- а) предметним;
- б) уроком-мандрівкою;
- в) узагальнювальним уроком.

3. На які періоди поділяється початковий курс математики?

- а) дочисловий, числовий;
- б) арифметичний, геометричний;
- в) алгебраїчний, геометричний.

4. Із запропонованих методів навчання грамоти вкажіть основний, що усталився у вітчизняній методиці:

- а) буквоскладальний синтетичний метод;
- б) складовий синтетичний метод;
- в) звуковий аналітичний метод;
- г) звуковий аналітико-синтетичний метод;
- д) метод цілих слів.

5. На етапі «до читання» вчитель початкової школи:

- а) проводить вправи на формування правильності, швидкості, усвідомленості (словникова робота) читання;
- б) організовує роботу з розвитку усвідомленого читання;
- в) організовує обговорення прочитаних творів за мовою, художніми образами, настроєм.

Орієнтовний приклад компетентнісного завдання

Учитель запропонував учням розв'язати таку задачу: «У Петра та Сергія разом 24 марки. У Сергія на 6 марок більше, ніж у Петра. Скільки марок у кожного з хлопчиків?»

Мали місце такі міркування учнів. Перший учень: «Цю задачу розв'язати неможливо, тому що ми не можемо знайти, скільки марок у кожного з хлопчиків. У задачі сказано, що у Сергія на 6 марок більше, ніж у Петра. Кількість марок Петра невідома».

Другий учень: «Спочатку зрівняємо кількість марок Сергія з кількістю марок Петра. Для цього від 24-х віднімемо 6. Потім 18 розділимо на 2. Отже, у Петра 9 марок, а у Сергія: на 6 більше. Значить, у Сергія 15 марок».

Третій учень: «Цю задачу можна розв'язати лише рівнянням. Необхідно за x прийняти кількість марок Петра».

Четвертий учень: «Цю задачу можна розв'язати двома способами».

Завдання:

- Проаналізуйте міркування кожного учня. Хто з них міркував правильно? Чи є помилки в логіці? Які висновки можна зробити про рівень розуміння учнями математичних понять?
- Визначте тип задачі.
- Які педагогічні методи та прийоми доцільно використати для розвитку в учнів умінь аналізувати задачі? Які методичні прийоми треба застосувати

вчителю початкових класів з метою запобігання подібних помилок? Які форми роботи можна застосувати, щоб пояснити різні способи розв'язання?

- Запропонуйте нестандартний підхід до пояснення цієї задачі. Як можна використати інтерактивні методи або сучасні технології (гейміфікація, цифрові ресурси тощо)?
- Опишіть свою відповідь у логічній та структурованій формі. Як би ви презентували свій аналіз перед педагогічною аудиторією або учнями? Які засоби візуалізації (схеми, презентації, моделі) можна застосувати?

Рекомендовані джерела

Основна:

1. Вашуленко М.С. Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу «Українська мова» у 1 – 2 класах ЗЗСО на засадах компетентнісного підходу : навч.-метод.посіб. Київ : Видавничий дім «Освіта». 2019. 192 с.
2. Методика навчання іноземних мов у початковій школі: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл./ О.В. Котенко, А. В. Соломаха та ін. Київ: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2015. 356 с.
3. Пометун О., Ремех Т. Практичний довідник учителя громадянської освіти : методичний посібник. Київ, 2018. 96 с
4. Природнича освіта у початковій школі: історія, теорія, практика: навч. посіб. для вчителів початкових класів / уклад. А. М. Мартін, Н. В. Тарапака. Кропивницький: КЗ «КОІППО імені Василя Сухомлинського», 2023. 60 с.
5. Савченко О. Я. Дидактика початкової освіти : підруч. для студентів пед. фак. Київ: Грамота, 2012. 416 с.
6. Саган О.В. Методика навчання інформатики в початкових класах Навчально-методичний посібник (друге видання) /автор та укладач О.В. Саган. Херсон: Видавництво ТОВ «Борисфен-про» 2020. 146 с.
7. Скворцова С. О. Нова українська школа: методика навчання математики у 1–2 класах закладів загальної середньої освіти на засадах інтегративного і компетентнісного підходів : навч.-метод. посіб. Харків : Вид-во «Ранок», 2019. 352 с

Додаткова:

1. Громадянська освіта: теорія і методика навчання. Режим доступу: http://sites.znu.edu.ua/interactiv.edu.lab/Posibnyky/TTG_main.pdf
2. Електронні освітні ігрові ресурси в освітньому процесі початкової школи: науково-методичний посібник/ Ларіонова Н. Харків: Друкарня Мадрид, 2020. 96 с.
3. Навчально-методичний посібник «Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» у 1-2 класах закладів загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу» / Гільберт Т. Г., Тарнавська С. С, Павич Н. М. Київ: Генеза, 2019. 256 с.
4. Навчально-методичний посібник «Нова українська школа: методика

- навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» у 3-4 класах закладів загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу / Гільберг Т.Г., Тарнавська С.С., Хитра З.М., Павич Н. Київ: Генеза, 2020. 240 с.
5. Навчально-методичний посібник «Нова українська школа: методика навчання інформатики у 1–4 класах закладів загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу»: для пед. працівників / Суховірський О. В. Київ: Генеза, 2021. 160 с.
 6. Навчально-методичний посібник «Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу «Мистецтво» у 1-2 класах на засадах компетентнісного підходу» / Масол Л. М. Київ: Генеза, 2019. 208 с.: іл.
 7. Навчально-методичний посібник «Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу «Мистецтво» у 3-4 класах закладах загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу» / Масол Л.М. Київ: Генеза, 2020. 160 с.
 8. Навчально-методичний посібник «Нова українська школа: технологічна освіта у початковій школі» : для пед. працівників / Тетяна Гільберг [та ін.]. Київ : Генеза, 2021. 160 с.
 9. Нова українська школа: формування соціальної компетентності учнів початкової школи: навч.-метод. посіб. / Лоліта Малініна. Київ : Грамота, 2021. 72 с.